

IMF Survey

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

Στήριξη του ΔΝΤ στη Ρουμανία για την αντιμετώπιση της κρίσης

IMF Survey online
4 Μαΐου 2009

Αυτοκινητοβιομηχανία στο Pitești, Ρουμανία: η κυβέρνηση θα αυξήσει τις δημόσιες επενδύσεις προκειμένου να εξασφαλίσει μακροχρόνια βελτίωση της ανταγωνιστικότητας (Φωτογραφία: Newscom)

- Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΔΝΤ ενέκρινε δάνειο ύψους 17,1 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ
- Στόχος του προγράμματος είναι η παροχή προστασίας κατά των συνεπειών της κρίσης
- Περιλαμβάνονται επιπλέον δαπάνες για κοινωνικά δίκτυα προστασίας

Ύστερα από αρκετά χρόνια πολύ έντονης ανάπτυξης, η Ρουμανία επλήγη σκληρά πέρσι από την παγκόσμια οικονομική ύφεση.

Σήμερα, η παραγωγή είναι μειωμένη, οι εξαγωγές έχουν μειωθεί έντονα και οι μεγάλες εισροές κεφαλαίων που χρηματοδότησαν την οικονομική άνθηση τείνουν να εκλείψουν. Οι συνέπειες της παγκόσμιας πτώσης της οικονομικής δραστηριότητας επιδεινώθηκαν από τις οικονομικές αδυναμίες της ίδιας της Ρουμανίας.

Η ύφεση ώθησε τη Ρουμανία να προσεγγίσει το ΔΝΤ για τη χορήγηση δανείου τον Μάρτιο του 2009. Στις 4 Μαΐου, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΔΝΤ ενέκρινε μια συμφωνία stand-by ύψους 17,1 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ. Στη συνέντευξη που ακολουθεί, ο Jeffrey Franks, επικεφαλής της αποστολής του ΔΝΤ στη Ρουμανία, μιλά για τις οικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η χώρα και για τους στόχους του υποστηριζόμενου από το ΔΝΤ προγράμματος.

IMF Survey online: Έως πέρσι, η Ρουμανία ήταν μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες οικονομίες στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη. Όμως, τώρα, η κατάσταση της οικονομίας έχει αναστραφεί. Τι συνέβη;

Franks: Η ανάπτυξη του ΑΕγχΠ ξεπέρασε κατά μέσο όρο το 6,5 % ετησίως στο διάστημα από το 2003 έως το 2008. Αυτή η ταχεία ανάπτυξη κατέστη δυνατή χάρη στις άμεσες ξένες επενδύσεις και τις εισροές κεφαλαίων, μεγάλο μέρος των οποίων παρασχέθηκε από ξένες τράπεζες που είχαν ιδρύσει θυγατρικές στη Ρουμανία. Όλα αυτά τα ξένα κεφάλαια τροφοδότησαν καταναλωτικές δαπάνες και οδήγησαν σε έξαρση επενδύσεων από τις τοπικές εταιρείες.

«Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αυξήθηκε σημαντικά τα τελευταία χρόνια, καθώς οι εισαγωγές ξεπέρασαν τις εξαγωγές.»

Αυτή η ταχεία αύξηση του δανεισμού είχε ως αποτέλεσμα υψηλή έκθεση της Ρουμανίας στους κινδύνους όταν ξέσπασε η χρηματοπιστωτική κρίση. Λόγω της παγκόσμιας μείωσης της προσφοράς πιστώσεων, η χώρα άρχισε ξαφνικά να αντιμετωπίζει προβλήματα προσέλκυσης κεφαλαίων από το εξωτερικό. Τα προβλήματα επεκτάθηκαν επίσης στη συναλλαγματική ισοτιμία, η οποία υποτιμήθηκε κατά περισσότερο από 15 % έναντι του ευρώ από τον Οκτώβριο του 2008. Επειδή περισσότερο από το ήμισυ των εγχώριων ιδιωτικών δανείων έχουν συναφθεί σε ξένο νόμισμα, η αποδυνάμωση του λεί καθιστά ακόμη πιο δαπανηρή την εξυπηρέτηση των δανείων τους από τους καταναλωτές και τις εταιρείες.

Ως αποτέλεσμα της κατάστασης αυτής, η ανάπτυξη έχει πλέον επιβραδυνθεί από κατά μέσο όρο 9 % κατά τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2008 σε πτώση κατά 13 % στο τέταρτο τρίμηνο. Πρόκειται για μία από τις εντονότερες μεταστροφές στις αναδυόμενες αγορές.

IMF Survey online: Τι ώθησε την κυβέρνηση της Ρουμανίας να στραφεί στο ΔΝΤ για βοήθεια;

Franks: Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αυξήθηκε σημαντικά τα τελευταία χρόνια, καθώς οι εισαγωγές ξεπέρασαν τις εξαγωγές. Όπως εξήγησα, μεγάλο μέρος της κατανάλωσης αυτής χρηματοδοτούνταν από δάνεια του ιδιωτικού τομέα, τα περισσότερα εκ των οποίων συνάπτονταν σε ξένο νόμισμα. Επίσης, το κράτος απέκτησε ολοένα και μεγαλύτερα δημοσιονομικά ελλείμματα στις καλές εποχές, αφήνοντας ελάχιστα περιθώρια για ελιγμούς όταν η οικονομία άρχισε την πτωτική τάση της. Τέλος, καθυστέρησαν οι μεταρρυθμίσεις που θα μπορούσαν να καταστήσουν την οικονομία πιο παραγωγική και ευέλικτη.

Καθώς επιδεινώνονταν οι συνθήκες στην περιοχή, οι ρουμανικές αρχές αποφάσισαν να καταρτίσουν ένα συνολικό πολιτικό πακέτο για να ενισχύσουν την ικανότητα της οικονομίας τους να αντεπεξέλθει στην κρίση. Τον Μάρτιο του 2009, το ΔΝΤ, μαζί με την Ευρωπαϊκή Ένωση, την Παγκόσμια Τράπεζα και άλλους πολυμερείς οργανισμούς, δεσμεύθηκε να υποστηρίξει τις προσπάθειες των αρχών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΔΝΤ ενέκρινε πλέον μια συμφωνία stand-by διάρκειας 24 μηνών και ύψους 12,95 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ στο πλαίσιο ενός συνολικού πακέτου οικονομικής στήριξης ύψους 20 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ. Βάσει του προγράμματος, τα χρήματα του ΔΝΤ θα συμβάλουν στην παροχή προστασίας κατά των συνεπειών της ύφεσης. Θα βοηθήσουμε επίσης την κυβέρνηση να προβεί στις αναγκαίες πολιτικές αλλαγές για την αποφυγή των χειρότερων συνεπειών της κρίσης.

IMF Survey online: Πώς θα λειτουργήσει το πρόγραμμα;

Franks: Το πρόγραμμα καλύπτει τρεις κύριους τομείς: δημοσιονομική εξυγίανση, μεταρρύθμιση του τραπεζικού τομέα, και μείωση του πληθωρισμού για την αποκατάσταση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

Ο κ. Franks σε συνέντευξη Τύπου στο Βουκουρέστι: «Οι πολιτικές της κυβέρνησης αναμένεται να επιτρέψουν στη Ρουμανία να αποφύγει τις χειρότερες συνέπειες της κρίσης». (Φωτογραφία: Bogdan Cristel/Reuters)

Η κυβέρνηση έχει ήδη λάβει μέτρα για τη συγκράτηση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Οι ανεξέλεγκτες δαπάνες θα περιορισθούν. Όμως, ταυτόχρονα, η κυβέρνηση θα αυξήσει τις δημόσιες επενδύσεις, προκειμένου να εξασφαλίσει μακροχρόνια βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Οι δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις περιλαμβάνουν μέτρα για τη βελτίωση της κατάρτισης του προϋπολογισμού, τον εξορθολογισμό των μισθών και των συντάξεων του Δημοσίου, και την αύξηση της αποδοτικότητας των δημόσιων επιχειρήσεων, ώστε να διασφαλισθεί ότι το έλλειμμα θα παραμείνει σε χαμηλά επίπεδα στο μέλλον. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές αναμένεται να συμβάλουν στη δημιουργία ενός λιγότερο σπάταλου, πιο αποδοτικού και πιο διάφανου δημόσιου τομέα.

Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι ευάλωτες ομάδες στην κοινωνία δεν θα θιγούν υπερβολικά από τις μεταρρυθμίσεις αυτές, η κυβέρνηση θα λάβει μέτρα για την προστασία των χαμηλόμισθων δημοσίων υπαλλήλων, των χαμηλοσυνταξιούχων και άλλων που βρίσκονται εκτεθειμένοι στην οικονομική ύφεση, αυξάνοντας τις δαπάνες για το κοινωνικό δίκτυ προστασίας.

«Ακόμη και με τη βοήθεια του ΔΝΤ, τα έτη 2009 και 2010 θα είναι δύσκολα.»

Η κυβέρνηση λαμβάνει επίσης μέτρα για να διασφαλίσει την ευρωστία του τραπεζικού συστήματος. Οι τράπεζες συμφώνησαν να χορηγήσουν πρόσθετα κεφάλαια για την προστασία κατά μελλοντικών ζημιών, και οι ξένες τράπεζες στη Ρουμανία συμφώνησαν να διατηρήσουν τα χρήματά τους στη χώρα. Το σύστημα εγγύησης των καταθέσεων ενισχύεται και οι νόμοι για την εξυγίανση των τραπεζών βελτιώνονται, ώστε η κυβέρνηση να μπορεί να αποκριθεί αμέσως, εάν οι τράπεζες αντιμετωπίσουν προβλήματα.

Το τρίτο σκέλος του υποστηριζόμενου από το ΔΝΤ προγράμματος είναι η νομισματική πολιτική. Η κεντρική τράπεζα της Ρουμανίας δεσμεύθηκε να μειώσει τον πληθωρισμό εντός του εύρους-στόχου και να τον διατηρήσει στο επίπεδο αυτό. Η μείωση του πληθωρισμού αναμένεται να έχει ως αποτέλεσμα μεγαλύτερη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και να καταστήσει εφικτή τη σταδιακή μείωση των επιτοκίων από την κεντρική τράπεζα και να τονώσει την επάνοδο στην ανάπτυξη – χωρίς κίνδυνο φυγής κεφαλαίων ή αστάθειας της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

IMF Survey online: Πόσο σύντομα μπορεί να αναμένεται η ανάκαμψη της Ρουμανίας;

Franks: Ακόμη και με τη βοήθεια του ΔΝΤ, τα έτη 2009 και 2010 θα είναι δύσκολα. Η ανάπτυξη θα είναι αρνητική φέτος και σχεδόν μηδενική το επόμενο έτος, λόγω του απόηχου των συνεπειών της παγκόσμιας ύφεσης. Όμως, οι πολιτικές της κυβέρνησης αναμένεται να βοηθήσουν τη Ρουμανία να αποφύγει τις χειρότερες συνέπειες της κρίσης και να βγει από αυτήν με μια οικονομία λιγότερο σπάταλη και πιο ανταγωνιστική.

Σχόλια στο παρόν άρθρο μπορούν να αποσταλούν στη διεύθυνση: imfsurvey@imf.org